

Saksbehandler: Øyvind Flatebø

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
053/21	Formannskapet	14.06.2021
057/21	Kommunestyret	21.06.2021

Kommunal selvskyldnergaranti for lån

Rådmannens forslag til vedtak:

Vedtak som innstilling fra Formannskapet - 14.06.2021 - 053/21

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 15 000 000 til Kopervik idrettslag. Formålet med lånet er oppgradering/rehabilitering av Åsebøen stadion med omlegging til kunstgressbane, kunststoffdekke for friidrett, lyssetting av anlegg for fotball og friidrett samt rehabilitering av kunstgressbanen ved Karmøyhallen.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates ikke avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 15 000 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien vil være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Formannskapet 14.06.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

FSK- 053/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 15 000 000 til Kopervik idrettslag. Formålet med lånet er oppgradering/rehabilitering av Åsebøen stadion med omlegging til kunstgressbane, kunststoffdekke for friidrett, lyssetting av anlegg for fotball og friidrett samt rehabilitering av kunstgressbanen ved Karmøyhallen.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates ikke avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 15 000 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikorompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien vil være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Kommunestyret 21.06.2021:

Behandling:

Innstillingen vedtatt mot to stemmer (MDG 2)

KST- 057/21 Vedtak:

Karmøy kommunestyre garanterer ved selvskyldnerkausjon for lån opptil kr. 15 000 000 til Kopervik idrettslag. Formålet med lånet er oppgradering/rehabilitering av Åsebøen stadion med omlegging til kunstgressbane, kunststoffdekke for friidrett, lyssetting av anlegg for fotball og friidrett samt rehabilitering av kunstgressbanen ved Karmøyhallen.

Garantien gjelder fra vedtaksdato og opphører etter 12 år. Det tillates ikke avdragsfrihet.

Garantien gjelder for lånets hovedstol kr. 15 000 000 + inntil 10 % til dekning av påløpte renter og omkostninger.

Garantien nedtrappes i takt med nedbetalingsplan for lånet og nedtrappes i takt med utbetaling av tilskudd fra kommune, spillemidler og merverdikorompensasjon/refusjon til formålet.

Garantien vil være gjenstand for godkjenning av departementet jf. Kommuneloven § 14-19 andre ledd første punktum.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kopervik idrettslag (KIL) har fremmet søknad om kommunal garanti for lån i forbindelse med oppgradering/rehabilitering av Åsebøen stadion med omlegging til kunstgressbane, kunststoffdekke for friidrett, lyssetting av anlegg for fotball og friidrett samt rehabilitering av kunstgressbanen ved Karmøyhallen. Søknaden er behandlet i tråd med «retningslinjer for kommunale garantier til anlegg for idrett og fysisk aktivitet» vedtatt av kommunestyret den 14.12.2020 og etter kommunelovens § 14-19 om garantier. For nærmere detaljer vises det til innsendt søknad og dokumentasjon fra idrettslaget.

Bakgrunnen for at idrettslaget fremmer søknad nå er ønsket å søke om spillemidler i løpet av høsten 2021. I den forbindelse må det foreligge fullfinansiering av prosjektene.

Byggestart er planlagt vår 2022 og visjonen er at KIL skal ha et oppdatert anlegg til klubbens 100 årsjubileum i 2024.

Kopervik idrettslag er et godt drevet fleridrettslag. Idrettslaget har aktiviteter innen fotball, håndball, friidrett, orientering, turn og trim i tillegg til idrettsskole for de yngste. Idrettslaget har en stabil medlemsmasse og hadde ved sist tilgjengelig rapportering 1527 medlemmer.

KIL har sitt hovedidrettsanlegg på Åsebøen i Kopervik. Idrettsanlegget består av naturgress fotballbane, kunstgressbane, friidrettsbane med grusdekke og flere mindre gress/kunstgress baner. I tillegg til et modernisert klubbhus med garderober og tribuneanlegg. Det er klubbens fullskala naturgressbane og friidrettsbane som skal ombygges til faste dekke. I tillegg har klubben en kunstgressbane ved Karmøyhallen. Denne skal samtidig rehabiliteres.

Inneaktivitetene foregår i hovedsak i den kommunale Karmøyhallen og ved de lokale skolene.

Kostnadsrammen for planene er estimert til kr. 24 000 000 (inkl. mva.). Behov for anleggene er allerede vurdert av kommunestyret og anlegget er tatt med i gjeldene temaplan for idrett og fysisk aktivitet. Sist vedtatt av kommunestyret 10.05.2021. Prosjektene er ført opp i handlingsprogrammet: Åsebøen kunstgressbane nr. 26, dekke friidrettsbane nr. 27, flomlys friidrett/kunstgressbane nr. 28 og rehabilitering av kunstgress Karmøyhallen nr. 36.

I tillegg til egenkapital er finansieringsplanen basert på kommunalt tilskudd, spillemidler og merverdikompensasjon/refusjon. Disse må mellomfinansieres med lån med løpetid på inntil 12 år. Restgjeld når stipulert tilskudd og refusjoner er mottatt er beregnet til kr. 0.

Handlingsprogrammet i temaplan for idrett og fysisk aktivitet er lang så det vil ta mange år før tilskudd(ene) utbetales.

Totalt lånebehov oppgis til kr. 16 700 000. Banken stiller som forutsetning for å gi lån til beste tilgjengelig vilkår at kommunen stiller selvskyldnergaranti på lånebeløpet.

I tråd med kommunens retningslinjer for kommunale garantier er det søkt om garanti for maksimalbeløpet kr. 15 000 000.

Fakta/saksopplysninger:

KIL har en stor fotballavdeling med lag fra de yngste til fotball på seniornivå for begge kjønn. Idrettslaget trenger å oppgradere sine trenings- og kampfasiliteter for å opprettholde og utvikle aktiviteten. Norges fotballforbund har utarbeidet et verktøy for beregning av behov for anlegg basert på antall lag i en klubb. Det viser at KIL sammen med Åkra IL (før ny bane er ferdig) den eneste klubben i Karmøy som ligger under norm.

Friidrett har en lang historie i idrettslaget. Aktiviteten har gått i bølgedaler, men har nå kraftig oppsving på tross av umoderne fasiliteter uten fast dekke for trening og stevner. Hele 269 medlemmer er registrert i friidrettsgruppen. For å gi medlemmene et skikkelig tilbud må anlegg utvikles.

Alle planlagte anleggsenheter er tilskuddsberettiget element etter spillemiddelbestemmelsene.

Kostnad med merverdiavgift

Åsebøen stadion kunstgressbane	kr. 7 944 026
Åsebøen stadion friidrettsbane	kr. 8 039 626
Åsebøen stadion friidrett lys	kr. 2 153 999
Åsebøen stadion fotball lys	kr. 2 153 999
Karmøyhallen rehabilitering	kr. 3 701 530
Sum(byggekost)	kr. 23 993 180

Finansieringsplan

Lån	kr. 16 700 000
Egenkapital	kr. 7 300 000
Sum	kr. 24 000 000

Lånet skal dekke opp forventet tilskudd i form av spillemidler, kommunalt tilskudd og mva.kompensasjon.

Egenkapitalen er sikret ved avsatt midler anleggsfond (kr. 5,3 millioner på søknadstidspunktet), spillemidler andre prosjekt (kr. 1 million utbetales juli 2021) og avsetninger i inneværende år/frem til byggestart. Totalt beregnet til kr. 7,3 millioner. Idrettslaget venter også på kr. 1 million i kommunalt tilskudd for tidligere utbyggingsprosjekter. Det er estimert at utbetaling kan komme i 2023 med dagens utbetalingstakt.

Prosjektet er estimert til å motta kr.8,1 mill. i spillemidler og kr. 4,8 mill. i kommunalt investeringstilskudd til idrettsanlegg (justert etter ny sats fastsatt av kommunestyret 10.05.2021) samt kr. 4,5 millioner i mva.kompensasjon. Totalt kr. 17,5 millioner.

Da det enda ikke er søkt om spillemidler til prosjektet kan ikke spillemidler endelig fastsettes, men KIL har anslått disse ut fra tilskuddssatser innenfor spillemiddelbestemmelsene. Mva.kompensasjon for spillemiddelgodkjente anlegg har de siste 5 årene gitt tilnærmet full tilbakebetaling av merverdiavgift.

Idrettslaget anslår at kommunalt tilskudd kan komme etter 10 års og spillemidler kan komme etter 5 år. Det er vanskelig å forutsi når anlegget kan få spillemidler/kommunalt tilskudd da tilgjengelig beløp og søknadsmengden vil være uklart så langt inn i fremtiden. Sett i et historisk perspektiv må anslaget vurderes som noenlunde realistiske. Kommunalt tilskudd vil trolig komme 2-3 år tidligere og spillemidler 1-2 år senere med dagens tildelingstakt.

Mva. kompensasjon vil komme seinest et år etter at anlegget er ferdigstilt.

Søker har søkt om garanti for lån med løpetid inntil 12 år. Det er et prinsipp at vedtak om garantistillelse ikke kan overstige investeringsobjektets levetid. Anslått levetid for kunstgressdekker er 10-15 år.

Innhentede og revisorgodkjente regnskaper for KIL de siste årene viser en klubb med meget solid økonomi. Klubben har evnet både å betale ned langsiktig gjeld samt bygge opp et anleggsfond som kan bidra ved fremtidige investeringer.

Ved å kjøre en regnskapskontroll og nøkkeltallsberegninger får vi følgende oversikt for de tre siste regnskapsårene:

REGNSKAPSKONTROLL				Kommentar
Kontrollert bedrift:		Kopervik IL		Regnskapene viser en solid klubbøkonomi. God egenkapital og ingen langsiktig gjeld. Det er solide årlige inntekter og stadig bedre driftsresultat. Anleggsmidlene er skrevet ned til kroner null, men her ligger det store skjulte verdier.
	2020	2019	2018	
Sum anleggsmidler	0	92 000	205 000	
Sum likvider (kasse, bank)	8 761 000	4 952 000	5 889 000	positive tall er verdier av anleggsmidler
Sum omløpsmidler	12 331 000	10 301 000	9 365 000	positive tall er penger i bank m.v.
Sum eiendeler (total kapital)	12 331 000	10 393 000	9 570 000	positive tall er disponible midler
Sum egenkapital (EK)	12 111 000	10 007 000	7 043 000	positive tall er positiv egenkapital
Kortsiktig gjeld	220 000	386 000	397 000	positive tall er gjeld
Langsiktig gjeld (inkl pensjonsforpliktelse)	-	-	2 130 000	positive tall er gjeld
Sum gjeld	220 000	386 000	2 527 000	positive tall er gjeld
Sum driftsinntekter	7 203 000	5 626 000	6 642 000	positive tall er inntekter
Renteutgifter (inkl andre finansutgifter)	0	73 000	70 000	positive tall er utgifter
Netto driftsresultat etter finans og ekstraord.	3 587 000	937 000	707 000	positive tall er overskudd
Ovennevnte tall gir følgende nøkkeltall for bedriften:				
Egenkapitalprosent Sum egenkapital x 100 / sum eiendeler	98,2	96,3	73,6	Denne bør være høyere enn 20 % og viser hvor mye av verdiene som er finansiert med egne midler.
Gjeldsgrad Sum gjeld / sum egenkapital	0,0	0,0	0,4	Bør være mindre enn 5 og større enn 0. Viser hvor mye gjeld vi har i forhold til egenkapital.
Rentedeckningsgrad (Renteutgifter + netto driftsresultat) / renteutgifter	#####	13,8	11,1	Bør være høyest mulig over 1,0. Viser om resultatet er sårbart overfor rentesvingninger.
Finansieringsgrad 1 Anleggsmidler / (langsiktig gjeld + egenkapital)	0,0	0,0	0,0	Bør være mindre enn 1,0 og større enn 0. Viser om anleggsmidler er finansiert med EK og langsiktig gjeld.
Finansieringsgrad 2 Omløpsmidler / kortsiktig gjeld	56,1	26,7	23,6	Bør være over 1,0 - helst over 2,0. Viser om firmaet innen rimelig tid har midler til å dekke kortsiktig gjeld.
Likviditetsgrad 3 Sum likvider / kortsiktig gjeld	39,8	12,8	14,8	Bør være over 1,0. Viser om firmaet har likvide midler til å dekke kortsiktig gjeld.
Driftsresultat i % av driftsinntekter (Netto driftsresultat x 100 / sum driftsinntekter)	49,8	16,7	10,6	Bør være høyest mulig over 3,0 %. Viser om resultatet er bra sett i forhold til driftsinntektene.

Med kun grønne kuler siste år viser regnskapene gode nøkkeltall. Konklusjon er at regnskapskontrollen for årene 2018 – 2020 viser at det er en sunn økonomi i positiv utvikling.

Det bør spesielt nevnes at KIL har gjennomført en rekke utbyggingsprosjekter, senest rehabilitering av kunstgressbane på Åsebøen (i 2018 kostnad kr. 3 millioner) og administrasjonsbygg/garderober (i 2017 kr. 8 millioner). Verdien av klubbens ulike anlegg fremkommer ikke i balanseregnskapet så her er det stor skjult verdi.

Tidligere låneopptak i forbindelse med bygging av anlegg for idrett er nedbetalt. KIL har på søknadstidspunktet ingen langsiktig gjeld. Balansen ved inngangen av året viste at idrettslaget hadde over kr. 9,1 millioner inntående på ulike bankkonti i tillegg til langsiktige tilgodehavende på kr. 3,4 millioner.

Idrettslaget har utarbeidet eget budsjett for hvordan renter og avdrag på kr. 950 000 (toppåret) skal betjenes.

Betjening av lånet blir gjennomført på følgende måte:

Faste inntekter for kunstgressbane ved Karmøyhallen:

Rogaland fylkeskommune	kr. 200 000
Karmøy folkehøyskole	kr. 30 000
Skiltreklame	kr. 100 000

Momskompensasjon for drift	kr. 200 000
Årlig avsetninger til anleggsfond	kr. 500 000 (vil nå bli benyttet til nedbetaling av lån)
Totalt	kr. 1 030 000

Årlig beløp i renter vil bli vesentlig redusert når mva. kompensasjon vil komme året etter at anlegget er ferdigstilt.

Det er søkt om bidrag og gaver fra en rekke instanser. Det er ikke lagt inn i finansieringsplanen,

men det er grunn til å tro at det vil være gode muligheter for bidrag. Spesielt når det sees i sammenheng med klubbens 100 års jubileum.

Siste års overskudd viser at idrettslaget har likvide midler tilgjengelig til å betjene et lån. Det kan også vises til at idrettslaget tidligere har hatt betydelige lån. Regnskapsanalysen viser at fra 2018 til 2020 ble langsiktig gjelden redusert fra kr. 2,1 millioner til kr. 0. Positive regnskapstall i perioden viser at idrettslaget har evne til å betjene renter og avdrag. Likviditetsmessig vil kostnadene med et nytt låneopptak ikke være større enn det idrettslaget har gått i regnskapsmessig overskudd de siste årene.

Miljøtiltak

Tidligere behandlinger av saker om kommunal garanti for lån til rehabilitering eller bygging av kunstgressbaner har vist at den politiske debatten har tatt opp i seg de miljømessige sidene ved kunstgressbaner. Det er nå fastsatt en forskrift med virkning fra 01.07.2021 som direkte regulerer bruk og utslipp av plastholdig løst fyllmateriale fra idrettsbaner. Dersom idrettslaget velger å benytte seg av kunstgress med plastinnfyll vil det være krav om:

- en fysisk barriere rundt banen
- håndtering av drens- og overvann
- tiltak for å hindre spredning fra brukere av banen
- avfallshåndtering av gammelt dekke

Dette vil gjelde både omlegging av Åsebøen til kunstgressbane og ved rehabilitering av banen ved Karmøyhall.

Vurdering

Det er viktig for alle idrettslag å ha anlegg som fungerer og er hensiktsmessige i forhold til den aktiviteten de driver. Det er nødvendig for å beholde og rekruttere medlemmer. Fungerende anlegg er helt avgjørende for aktiviteten i klubben. Det er derfor forståelig at KIL ønsker å oppta lån for å gjennomføre utbyggingen. De vil trolig kunne få lån uten kommunal garanti, men kommunal garanti vil gi vesentlig bedre betingelser og dermed bedre økonomi for idrettslaget. Midler som kan brukes på skape verdifull aktivitet.

Kommunen har et generelt forbud mot å gi garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko. Det må derfor foretas en konkret risikovurdering basert på et økonomifaglig skjønn.

KIL har de siste årene gjennomført en stor utbygging av anlegget. Idrettslaget har gjennom hele denne perioden vist god evne til å betjene de ekstra kostnadene låneopptak har medført. Idrettslaget er nå gjeldfritt og opparbeidet seg en betydelig økonomisk buffer. Regnskapsanalysen viser at idrettslaget har økonomi til opptak av lån og betjene dette uten å gjennomføre ekstraordinære tiltak.

Idrettslaget har betydelige tilskudd i vente til tiltaket. Når «sikre» tilskudd og mva. refusjon/kompensasjon er utbetalt viser tallene ingen restgjeld. Selv om låneopptaket er betydelig medfører det ikke noe stort press på klubbens økonomi. Dette gjør at klubben har handlingsrom til å gjennomføre tiltak dersom utforutsatte forhold skulle medføre behov for å øke inntektene eller redusere kostnadene.

Idrettslaget har også en betydelig kontantbeholdning som kan benyttes dersom det er nødvendig.

Gjennomgangen av søknaden fra KIL, samt tidligere erfaringer, viser at idrettslaget både har evne og vilje til å betjene sine forpliktelser.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen vil etter en helhetsvurdering tilrå at den omsøkte garanti for et lån på kr. 15 000 000 gis i tråd med forslag til vedtak.

Vedlegg:

A .Søknad om kommunal bankgaranti

E. Årsmøte 2021

E. Protokoll Årsmøte 2021 (signert)

H. Lånetilsagn og nedbetalingsplan

G. Kostnads- og finansieringsplan

D. Årsregnskap 2018-2020 revisorsignatur

Resultat og Balanse Kopervik idrettslag 2018-2019-2020